

Informācija par ledzīvotāju ienākuma nodokli

Saskaņā ar likumu "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" **ar nodokli tiek aplikti privātpersonu ienākumi** no kapitāla, tajā skaitā no kapitāla pieauguma, kā arī darba devēja veiktajām iemaksām pensiju 3. līmenī un uzkrājošajā dzīvības apdrošināšanā.

Šajā materiālā vēlamies izskaidrot, **kā notiek minētā nodokļa maksāšana dažādiem** uzkrājumu un ieguldījumu veidiem.

Konsultācijas VID

Bezmaksas atbalstu gada ienākuma deklarācijas un deklarācijas par ienākumu no kapitāla pieauguma aizpildīšanai varat saņemt pie Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu konsultantiem – klātienē, sazinoties pa bezmaksas tālruni +371 67120000 vai rakstot e-pasta vēstuli uz vid.konsultanti@vid.gov.lv.

Krājkonts

- Nodokļa likme ir 20% no krājkontā gūtajiem peļņas procentiem.
- Brīdī, kad tiek izmaksāti uzkrātie procenti, banka automātiski ieskaita nodokli valsts budžetā.
- Samaksāto nodokļu apmēru varat uzzināt norēķinu konta izrakstā.

Terminnoguldījums

- Nodokļa likme ir 20% no terminnoguldījumā gūtajiem peļņas procentiem.
- Brīdī, kad tiek izmaksāti uzkrātie procenti (noguldījuma termiņa beigās), banka automātiski ieskaita nodokli valsts budžetā.
- Samaksāto nodokļu apmēru varat uzzināt norēķinu konta izrakstā.

* Šeit sniegtā informācija ir informatīva un AS SEB banka neuzņemas nekādu atbildību par izdevumiem vai zaudējumiem, kuri var rasties, ja tā nesakrīt ar Valsts ieņēmumu dienesta vai citas kompetentas iestādes sniegto skaidrojumu. Lai iegūtu papildus informāciju par ienākumu no noguldījumiem un ieguldījumiem aplikšanu ar nodokļiem, AS SEB banka iesaka Jums konsultēties Valsts ieņēmumu dienestā vai pie saviem nodokļu konsultantiem.

Pensiju 3. līmenis

- Pensiju 3. līmeņa kapitāla izmaksas brīdī ieguldīšanas rezultātā gūtai peļņai (pozitīvai starpībai starp izmaksājamo kapitālu un veiktajām iemaksām) tiek piemērots nodoklis par ienākumiem no kapitāla 20% apmērā, kas tiek automātiski ieturēts uzkrājuma izmaksas brīdī.
- Pensiju 3. līmeņa kapitāla izmaksas brīdī darba devēja iemaksām tiek piemērots iedzīvotāju ienākuma nodoklis 23% apmērā (nodoklis no atalgojuma, kuru darba devējs iemaksāja pensiju 3. līmenī bez algas nodokļu samaksas), kas tiek automātiski ieturēts uzkrājuma izmaksas brīdī.

Uzkrājošā dzīvības apdrošināšana

- Uzkrājošās dzīvības apdrošināšanas uzkrājuma izmaksas brīdī ieguldīšanas rezultātā gūtai peļņai (pozitīvai starpībai starp izmaksājamo uzkrājumu un samaksātajām apdrošināšanas prēmijām) tiek piemērots nodoklis par ienākumiem no kapitāla 20% apmērā, kas tiek automātiski ieturēts uzkrājuma izmaksas brīdī.
- Uzkrājošās dzīvības apdrošināšanas uzkrājuma izmaksas brīdī darba devēja iemaksām tiek piemērots iedzīvotāju ienākuma nodoklis 23% apmērā, kas tiek automātiski ieturēts uzkrājuma izmaksas brīdī.

Ieguldījumu fondi

- Ienākuma nodoklis tiek piemērots 20% apmērā no gūtās peļņas, pārdodot vai citā veidā atsavinot ieguldījumu fondu daļas. Ja taksācijas periodā tiek atsavināti arī citi kapitāla aktīvi, nodokli 20% apmērā aprēķina no kopējā kapitāla pieauguma. Kapitāla pieaugumu nosaka kā kapitāla aktīvu atsavināšanas cenas un iegādes izmaksu (tai skaitā – uz šo darījumu attiecināmās komisijas) starpību. Ja atsavināšanas rezultātā veidojas zaudējumi, nodoklis valsts budžetā nav jāmaksā.
- Kapitāla pieauguma aprēķināšana ir jāveic reizi ceturksnī, ja peļņa no pārdošanas darījumiem pārsniedz 1000 eiro. Ja peļņa nepārsniedz 1000 eiro, deklarācija jāsniedz reizi gadā. Nodoklis no gūtās peļņas ir jāpārskaita 15 dienu laikā no deklarācijas iesniegšanas dienas Valsts kases kontā LV91TREL1060000110000.
- Ienākumus no kapitāla pieauguma jāuzrāda deklarācijā par ienākumu no kapitāla pieauguma.
- Fondu daļu īpašnieki, kas fondu daļas iegādājās līdz 2009. gada beigām, var izmantot likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" atrunāto atlaidi - nodokli no fondu atsavināšanas rezultāta rēķinot par periodu, kas proporcionāli attiecas uz laiku no 2010. gada.

Piemērs: klients nopircis fondus 2009. gada martā par 1000 eiro un pārdevis 2018. gada martā par 1500 eiro. Gūtā peļņa + 500 eiro. Fondi klienta īpašumā ir bijuši 9 gadus jeb 108 mēnešus. Savukārt kapitāla pieauguma nodoklis ir jāmaksā tikai par pēdējo 8 gadu (2010.- 2017.) peļņu. Apliekamais ienākums = (500 eiro : 108 mēneši) × 96 mēneši = 444 eiro, nodoklis 20% no 444 eiro = 88,80 eiro.

- Par nodokļa nomaksu no kapitāla pieauguma, par ienākuma deklarēšanu un nodokļa nomaksu ir atbildīgs pats ieguldītājs – klients.

Parāda vērtspapīri

- Nodokļa likme ir 20% apmērā no darījumos ar vērtspapīriem gūtās peļņas.
- Par nodokļa nomaksu no kapitāla pieauguma, par ienākuma deklarēšanu un nodokļa nomaksu ir atbildīgs pats ieguldītājs.
- Kapitāla pieauguma aprēķināšana ir jāveic reizi ceturksnī, ja peļņa no pārdošanas darījumiem pārsniedz 1000 eiro. Ja peļņa nepārsniedz 1000 eiro, deklarācija jāsniedz reizi gadā. Nodoklis no gūtās peļņas ir jāpārskaita 15 dienu laikā no deklarācijas iesniegšanas dienas Valsts kases kontā LV91TREL1060000110000.

Akcijas

- Nodokļa likme ir 20% apmērā no darījumos ar akcijām gūtās peļņas.
- Par nodokļa nomaksu no kapitāla pieauguma, par ienākuma deklarēšanu un nodokļa nomaksu ir atbildīgs pats ieguldītājs.
- Kapitāla pieauguma aprēķināšana ir jāveic reizi ceturksnī, ja peļņa no pārdošanas darījumiem pārsniedz 1000 eiro. Ja peļņa nepārsniedz 1000 eiro, deklarācija jāsniedz reizi gadā. Nodoklis no gūtās peļņas ir jāpārskaita 15 dienu laikā no deklarācijas iesniegšanas dienas Valsts kases kontā LV91TREL1060000110000.

Dividendes

- Dividendes ar IIN neapliek, ja tās ir apliktas ar 20% uzņēmumu ienākuma nodokli (UIN) atbilstoši jaunajam Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumam (UIN likums) vai uzņēmumu ienākuma nodoklis vai IIN ir samaksāts ārvalstīs.
- Dividendēm, kuras uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs izmaksā no peļņas, kas radusies līdz 2017. gada 31. decembrim, 2018. un 2019. gadā piemēro iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi 10% apmērā. Izmaksām pēc 2020. gada, tiks piemērota iedzīvotāja ienākuma nodokļa likme 20% apmērā.